

Εθνικό σχέδιο διαχείρισης “κόκκινων δανείων”

Κώστας Μουτσιάνας, 25.11.2018

Η συσσώρευση των μη εξυπηρετούμενων δανείων αποτελεί σήμερα ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα για την ελληνική οικονομία και το εγχώριο τραπεζικό σύστημα. Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), το 2017 το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων υπερέβαινε τα 100 δις ευρώ. Ειδικότερα, σχεδόν το 45% του συνόλου των δανείων θεωρείται μη εξυπηρετούμενο με το υψηλότερο ποσοστό να εμφανίζεται στην κατηγορία των καταναλωτικών δανείων (άνω του 50%). Στην κατηγορία των επιχειρηματικών δανείων, οι μικρές επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες καταγράφουν τα υψηλότερα ποσοστά μη εξυπηρετούμενων δανείων (σχεδόν 70%) ενώ στους κλάδους του εμπορίου, των κατασκευών και της μεταποίησης το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα έντονο.

Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει επεξεργαστεί σχέδιο μείωσης των “κόκκινων δανείων” κατά 42 δις ευρώ. Το εν λόγω σχέδιο θα περιλαμβάνεται στην Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της ΤτΕ και αναμένεται να προστατεύσει τις τραπεζικές μετοχές από τον κλοιό των ισχυρών πιέσεων στον οποίο βρίσκονται πρόσφατα. Σύμφωνα με το πρακτορείο Bloomberg, οι τράπεζες θα προβούν σε εκχώρηση του ήμισυ των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων σε ένα όχημα ειδικού σκοπού (SPV, Special Purpose Vehicle). Ο αναβαλλόμενος φόρος αποτελεί φορολογική βοήθεια που είχε δοθεί στις τράπεζες ως αντιστάθμισμα για τις ζημιές που υπέστησαν από την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους (πρόγραμμα PSI). Το πλαίσιο λειτουργίας του προτεινόμενου μηχανισμού, σε γενικές γραμμές, θα έχει ως εξής: οι τράπεζες θα μεταβιβάσουν τα “κόκκινα δάνεια” μαζί με τις εξασφαλίσεις τους στο SPV, ταυτόχρονα με τη μεταβίβαση του αναλογούμενου αναβαλλόμενου φόρου. Αφ’ ενός η τράπεζα θα μειώνει τα κεφάλαια της λόγω της μεταβίβασης του αναβαλλόμενου φόρου, αφ’ ετέρου θα απαλλάσσεται οριστικά από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Ταυτόχρονα, η τράπεζα θα λαμβάνει ένα ομόλογο από το SPV το οποίο θα έχει μερική εγγύηση του δημοσίου. Ακολούθως, το όχημα ειδικού σκοπού SPV θα έχει τη δυνατότητα διαχείρισης του χαρτοφυλακίου “κόκκινων δανείων” που θα σχηματίσει, θα μπορεί να προβεί σε τιτλοποιήσεις των δανείων και εν τέλει σε πώληση τους σε επενδυτές. Με τα έσοδα από τη πώληση των τιτλοποιημένων προϊόντων θα γίνεται η πληρωμή των κουπονιών των ομολόγων που θα κατέχουν οι τράπεζες.

Ένα από τα σημεία του προτεινόμενου σχεδίου διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων που χρήζει προσοχής είναι οι κεφαλαιακές επιπτώσεις από τη μεταβίβαση του αναβαλλόμενου φόρου. Σε κάθε περίπτωση, η ανάπτυξη και η υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου από την ΤτΕ θα συμβάλλει στη μείωση των “κόκκινων δανείων”, θα εξορθολογίσει τα εποπτικά κεφάλαια και θα βοηθήσει τα ελληνικά τραπεζικά ιδρύματα να ανακτήσουν την εμπιστοσύνη των αγορών. Θα πρόκειται για ένα εθνικό σχέδιο διαχείρισης “κόκκινων δανείων” με οφέλη για την πραγματική οικονομία.

